

دين و معيشت

يبارلگان يازولرني
اوزگار تورگه اداره
اختيارليدر.
باصلمغان يازولر
كيرو قايتارولماز.
مارقه سز خطرلر
قبول ايدلماز آدرس
آلاشتورورغه ۲۱ تين
آلدر.
آدريسني آچق
يازولري اوتنوله.
آدريس سز مقاله ار
درج ايدلماز.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صواعق
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيسي ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سنده
۲ نچي سنه

صحيفه خبر

اورنبورغ ايچون
سنه لك بهاسي . ۳ صوم « تين
يارم سنه لگي . ۱۰ « ۵۰
اوچ آيلغي . ۱۰۰ «
چيت شهرلرگه
سنه لك بهاسي . ۴ صوم « تين
يارم سنه لگي . ۲۰ «
اوچ آيلغي . ۱۰۰ « ۲۰
چيت مملكتلرگه
سنه لك بهاسي . ۶ صوم « تين
يارم سنه لگي . ۳۰ «
اوچ آيلغي . ۲۰۰ «
اورنبورغ ژورنال « تين
و معيشت « تيليفون نومر ۲۸۹

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان ديني، فني، ادبي و سياسي ژورنالدر

Инв. №
г. Казань - Qazan.

شهر ايچي شاگردلرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهر شاگردلرينه يلغه ۳ روبله در.

مسئله

تصحيح

۳۵ نچي نومبر ژورنالک امام رضوانفك
۸ نچي سوالی جوابسز فالوب ۹ نچي سؤالنك
جوابنی ۸ نچي سؤالنك جوابی ديه يازلمشدر. بناء
عليه بو نومبر ژورنالده ۸ نچي سؤالنك جوابنی
بازمقله تصحيحه ابتدار قيلندی.
۸ نچي سؤال شوندن عبارتدر.

فهرست

مسئله
مسائل ترانسواليه
ماصونلق
شعر
ترکيه ده قانون
اساسی
واق تويك
تورلی خبرلر
خارجی خبرلر
اورنبورغ خبرلری

«دين و معيشت»

ژورنالينده ۱۹۰۸ سنه
ايچون آبونہ دفترى
آچقدر بوسنه ژورنال
لمز «ايزگو كيچه، لردن
بشقه يالغزی چغوب
سنه لك بهاسی ۴ روبله،
يارم سنه لك ۲ روبله
۳ آيلق برر و بله ۲۰
تين در

قارى ختم ايدوب آلفان آقچه سنى غيرگه، يوز سومغه اون صوم فايده آلمق ايچون بروى درست اولورمو؟

جواب - (كل فرض جرنفعا فهو ربا) قاعده فقيهه سينه بناءً درست توكل حرامدر.

اداره

مسئله

محترم محرر افندي! توبانده يازيله چق سؤاللىر مزگه «دين و معيشت» ژورنالنده جواب يازمقكزى اوتندم.

۱ نچى سؤال - قزاق يرنده قزاقلر نذك وقتلى امامى اولب، ايچنده جمعه اوقو ايچون پاشا ياك غوبرناطور دن رخصت آلنمغان وقتلى مسجدلر نده جمعه اوقو درستى؟

۲ نچى سؤال - شونداى ادا و حوبنك شرطلى طالبمغان يرلرده وقتلى مسجد ده جمعه اوقوعاندىن صوك احتياط ظهر نمازى اوقوق ايله شول كونك اويله فرضى مويندن توشارمى؟

۳ نچى سؤال - احتياط ظهر نمازنده دورت ركعتنده ده قرأت اوقو توشليمى؟ يوقسه اولكى ايكى ركعتك اوقوق كافيى؟

۴ نچى سوال - نكه حيواننك اعضا تيناسليمسى اوج مرتبه قازانغه صالوب قايناتمق ايله حلال بولمى؟

اداره

اولكى سؤالنىك جوابى - شرط صحت بولغان مصر، واذن سلطان طالبامديغلمن آنداى يرلرده جمعه اوقو درست توكلدرمى؟

۲ نچى سؤالنىك جوابى - احتياط ظهرنى اوتنمغان

كشيدك مويندن اويله فرض توشادر. فقط سنه موء كده بولغان جماعت نمازىنى ترك ايله وب ده جماعت ايله اوقوقلوى مكروه بولغان نافله (جمعه نيتى ايله اوقوقلغان) نمازنى جماعت ايله اوقوقلورى ايچون، كناهلى بوله لر. يعنى ترك سنه و ارتكاب مكروه قدر كناهلى بوله لر.

۳ نچى سؤالنىك جوابى - دورت ركعتنده ده قرأت توشايدىر ليكن قضاغه قالغان اويله نمازلرى بولسه اولكى ايكى ركعتده ضم سورره قيلوب صوتكغى ايكى ركعتده ضم سورره قياماو توشايدىر. اكر قضاغه قالغان اويله نمازلرى بولمسه دورت ركعتنده ده ضم سورره قيلوب توشايدىر. (وينبغى ان يقرأ السورة مع الفاتحة فى هذه الاربع ان لم يكن عليه قضاء فان وقعت فرضا فالسورة لاتضر وان وقعت نفلا فقرة السورة واجبة) ردالمحتار.

۴ نچى سؤالنىك جوابى - ايتى آشاله تورغان حيواننك، آشالوى حرام بولغان اعضاسندن بولغا نغه كوره، آنى اوج دفعه توكل نه قدر قايناتسه لرده درست توكل حرامدر.

مسئله

محترم محرر افندي! توباندىكى سؤاللىرىمه (دين و معيشت) واسطه سيله تفصيلا جواب يازمقكزى رجا ايده من.

محمد ظريف محمدروف

۱ نچى سؤالنىك جوابى - روسدن ير مسلمان ير صغر حيوانى صانوب آلمسه ده ذبح قيلوب نيتى ايله آيساق لر نيتى باغلاب يغازغه طرشوب يغه آلماسه شول وقتده صغرنى صانغان اوجون كيلوب تيناسيمه پچاق قاداب چوب اوجون موشورى بولغان مسلمان تسميه

قيلوب ذبح ايتسه اشبو حيوانك لحمى حلالى اولور
حرامى ؟

۲ نچى سوال - بو صغرنك ايتى حرام بولغان
تقيرده مشترى بولغان مسلمان بو صغرنك بها
سنى تولاركة تيوشمى يوقسه تولاماسه ده شرعا
ياريمى ؟

اداره

۱ نچى سوالك جوابى - بو طريقه صويلغان
حيوانك ذبح وقتنده حياتى معلوم بولسه ايتى
مطلقا حلالدر. اگر ذبح وقتنده حياتى معلوم
بولمسه ذبح قيلغاچ آغزىنى آچسه اشالماز اگر
اگر آغزىنى يومسه اشالور. كوزىنى آچسه
اشالماز يومسه اشالور. آياغنى صوزسه اشالماز
اوزينه طابا طارتسه اشالور. اگر يونى ياطوب
تورسه اشالماز. اوره تورسه اشالور. (ذبح
شاة لم تدر حياتها وقت الذبح ان فتحت فاهالالتوكل
وان ضمة اكلت. وان فتحت عينها لا توكل وان
ضمتها اكلت وان مدت رجلها لا توكل وان قبضتها
اكلت وان نام شعرها لا توكل وان قام اكلت
وان علمت حياتها وقت الذبح اكلت مطلقا)
تنوير الابصار.

۲ نچى سوالك جوابى - بيع منعقد بولغانلغى
ايچون توله رگه تيوشليدر. اما اورصنك صغرنك
قفاسنه پچاق قادامقى جنابت اولديغى ايچون انچى
سوالنك جوابنده غى تفصلا تقه قاراب اورصدن جنابتى
قدر توله نور گه تيوشليدر. يعنى پچاق قادالغاندن
صوكت اوامكانلكى معلوم بولمسه ده اولكانچى ذبح
قيلوب اولكوركان بولسه ايت بهاسندن آرتغنى
اورسندن توله تور كه مشترىنك شرعا حقى واردر.
اما حيوانك ذبح قيلودن اول حياتى معلوم
بولمسه ده ذبح قيلغاچ آغزىنى آچمق ايله ياكه كوزى

زىنى آچمق ايله ياكه آياغنى صوزمق ايله يا خود
يونىنك ياطوب توروى ايله حياتده نوكللكى
اوليلكى معلوم بولسه بو وقتده حيوانك بار قيمتىنى
اورسندن تولانيلور. اگر ذبح قيلغاچ آغزىنى بو-
ممق ياكه كوزىنى يوممق ياكه آياغنى جيمق
يا خود يونى اوره تورمق ايله حياتى معلوم بولسه
بو وقتده مشترىنك ايتدن باشقه سنى توله تور كه
حقى واردر. (سئل فى رجل عقر بقرة آخر فما
الحكم الشرعى اجاب ان كانت ماتت من العقر
ضمن جميع قيمتها وان ايسر حياتها وذبحها مالكها
ايسا من حياتها ضمن قيمتها عاقرها ماعدا اللحم)
الفتاوى الخيرية فى باب جناية البيهمة

مسائل تراىسواليه

باشى ۳۲ نچى نومبرده
ايكنچى مبحث اجتهاد هم مجتهدفیهنى وشونلرنك
شرطلرینى بيانلادر. اجتهاد ديمك بر اعلم شرعینى
ظن قیلو ایچون کيله چکده بیان قیلونسه حق علوم و
قاعلر بويىچه بار كو چونی صرف قیلمقدن عبارتدر.
مجتهد ايسه احكام شرعیهنى دلیلندن بیلور كه بار
كوچینی صرف قیلوچی ديمكدر. مجتهدفیه قطعى
دلیل بولمغان حکم شرعى ديمكدر. ديمككه مجتهد
فیهده اوچ نرسه مئدر جدر حکم بولور هم شرعى
بولور هده اول حکم شرعى نك ظنى بولويدر. اجتهاد
اما مجتهدنك شرطلرى بيك كو بئدر. اجتهاددن
قران حديثنك احكامگه متعلق بولغانلرینى بيلمكدر.

شولايوق احكامگه متعلق بولغان علم خاص مطلق مقيد مجمل ميبين نص ظاهر محکم بونلرنك بارچه سنى بيلمكدر. هم احكامگه متعلق بولغان قرآنك اسباب نزولن بيلمك حديث رسول صلى الله عليه وسلم متواترمى توكلمى متصلمى مرسلمى؟ بونلرى بيلمكدر. هم روابلرنك حالى ضعيفمى؟ قويمى؟ بونلرى بيلمكدر.

هم احكام قوليه و فعليهنى هم وجوه تعديل و وجوه ترجيحنى بيلمكدر. بونلرى بيلمكان كشيئك بر حكم شرعيني استنباط قىلوى ممكن توكلدر. هم لغة صرف نحو بلاغه دن عبارة بولغان علوم عربيهنى بيلوده شرطدر. زير ادله قرآنيه و عربيهنى بونلر ايله گنه بيلوب بوله در. بونلرنى بيلمكان كشى عموم خصوص حقيقه مجازنك نه ايدكلرينى بيلمكدر. هم ناسخ منسوخنى بيلوده شرطدر. آنلرنى بيلمكان كشيئك ده اجتهادى اشانچلى بولميدر. هم قياسنك صحيح فاسد جلى خفى قسملرينى هم علمه استخراج قىلوننك يوللرينى بلمك ده شرطدر. بونلرنى بيلمكان كشى قياسنك صحيحنى فاسدن آيره بيلمكدر.

دخنده دليلنك مقدمه لرينى ترتيب قىلوننك هم شونلردن نتيجه چغاروننك كيفيتنى بلوده شرطدر. بونلرنى بيلمكان كشيئك علمى اشانچلى بولمى در. هم عدلك و عدالته كه ضرر بيره تورغان كناهلردن صافلانوده شرطدر. لكن بو شرط آننك قوليله عملنك جوازينه شرطدر. همده اقوال صحابه و آنلردن صونك كيلكان علمالرنك اقوالنى اجماعا و اختلافا بيلمك شرطدر. زيرا بونلرنى بيلمكان كشيئك اجتهادى اشانچلى بولميدر.

مونه بو ذكر قىلدقارمز مجتهد بولغان كشيئك

آلتلر بيدر. بو آلتلردن خالى بولنده اجتهاد دعوا قىلغان كشى قناطسز هم باسقهچسز كوكله چغا تورغان قدرتم بار ديكان كشى كىمى در.

بو آلتلر حاصل بولغاند نصونكده بو علملر كه ممارسه سببلى حاصل بولغان ملكه دن لايىددر. و بو ملكه نك حصولى بعدنده اوزينك تفريعات و استنباطلرينى بنا قىلور ايچون تاسيس قواعد كليده دن لايىددر.

ايسته. خلقنك اجتهاد مرتبه سنه ايرشودن عجز لك كيترو لريده اشبو تاسيس قواعد مسئله سينه مبنيدر. چونكه اجتهادقه يوقارينكى بيان ايدلكان علومنى بيلوگنه يتماي بلكه شول ملكه نك حصولى ايله تاسيس قواعدكه اقتدارى بولورغه كيراك.

بناء عليه بر كيمسه يوقارنده مذكور علملرنى بيلماسه ياكه بيلسه ده مذكور ملكه حاصل بولمغان بولسه يا خود ملكه حاصل بولسه ده تاسيس قواعدكه اقتدارى بولماسه ومع هذا اجتهاد دعوا قىلسه بو كشيئك خطا قىوسينه باطقانيدر. البته اول كشيئدن بيان و اثبات ايچون بينه صور اله جقدر.

زيرا سيوطى بو قدر احاطه لى عالم اولديغى حالده اجتهاد دعواسنى قىلديغى ايچون عصرنده بولغان علما آننك عليهنه آياغه قالقديلر. فاضل منا وى نك بياننه كوره شول عصرنك علماسى مومى اليه سيوطى نك باشينه قيامتلىر قوپارديلر و هيچ كم آننك اجتهادينه مسلم بولمديلر. و هر برى آننك ايله مناظره نى طالب اولديلر فقط مناظره دن استنكاف ايتدى.

نهايت علما مكتوب يازوب بريديلر اگر اجتهاد دعوا قىلمقده صادق ايسك دعوانك نى اثبات ايدر لك دليل كتور ناكه سنده بشنچى مذهب صاحبه

اولور سين ديديلر بونكاده ايشم و مشغوليتم كوب بولو سببى بو ايش آرتندان يورورگه معذور من ديو جواب قايتاردى.

علامه شهاب ابن حجر جنابلىرى ايتهدر قاراگز تامل ايدىكز او يلاگز مراتب اجتهادنىك اينك ادنا سى بولغان اجتهاد فى الفتوى مرتبه سى نيدرجه آغر در. ايندى قاين قالدى اجتهاد مطلقنى دعوا قيلغان كشى لر هم ابن الصلاح بعض اصوليين دن نقل ايدوب ايتهدر امام شافعى عصرندن صونك مستقل مجتهد يوقدر و طابلماز ديو.

بيوك علمالر آراسنك امام الحرمين ايله غزالى جنابلىرىنك اجتهاد درجه سندن توبان اصحاب وجوه لك درجه سنده بولولرندة اختلاف و اردرايكى بونلرغه باشقه غه نى قالدى؟

بلكه كوب علما صاحب البحر فاضل رويانى جنا بلرننده اصحاب وجوه دن توكل ديديلر حالبوكه مومى اليه جنابلىرى! شافعى نىك نصوصى ضايع بولسه يوغالسه كوكر اكمندن چيغاروب اولگيدن كيهو تمانچه اورننه قويار ايدم ديمشدر.

ايندى شوشنداي كشىلر رتبه اجتهاد فى المذهبكه اهل بولماسلر آنلرنىك كوب عبارتلىرىنى فهملى آلماي تورغان كشىلرنىك اجتهاد مطلقنى دعوا قيلولرینه نه ديملى؟ سبحانك هذا بهتان عظيم.

اصحاب شافعيه نىك شىخى امام قفال جنابلىرى ايتهدر مجتهد فى الفتوى ايكى قسمدر بر قسمى شرايط اجتهادنى جامع بولغان كشىلدر. بو كشى بر زمانك يوقدر. ايكنچى قسمى مذاهب اربعه دن برينه مثلا امام شافعى مذهبى توتارده شول مذهبده خاذق بولور وشول مذهبىك اصولى كما ينبغى عارف و جامع اولور. بناء عليه بر حادثه دن صو

رالسە امامندن نص بولسه شونىك ايله جواب و يورور نص بولسه شول مذهب اوزرينه اجتهاد قياوب شونىك اصولى بوينچه مسئله استخراج قيلور. بونداي كشى ير يوزنده بولسه ده كبريت احمر دنده عزيزراك بولور“ ديو.

قفال حضرتلىرى كىبى شاگردلىرى اصحاب وجوه فى المذهبىك بولغان بر بيوك عالم شوشى سوزلرنى ايتكچ ايندى بزم عصرمز علمالرينه نى قالدى؟ حالبوكه قفال حضرتلىرىنك شاگردلىرى قاض حسين، قورانى، امام الحرمين نىك آتاسى، سيدلانى، سنجى كىبى ذاتلردر كه اصحاب شافعيه دن بارمق بو لوب ساناله تورغان كشىلدر.

بونلرنىك، هم امام غزالينىك شاگردلىرى نىك وفاتلىرى ايله شافعى مذهبىك اصحاب وجوه ده منقطع اولدى علما جله سندن نقله و حفظه كنه قالديلر. اما بو زمانده ايسه آنلرده دنيا دن كيتديلر وزماندن کوتارلديلر.

بناء على هذا عقلى فكرى، و علمى بولغان بر آدم ابن العربى و آننىك اتباعلىرىك اجتهاد دعوى قيلهرق اهل كتاب اولتوركان حيواننىك حلال لكى ايله جماعتكه مخالف حكمارينى قبول ايتماز و آنكا راضى هم اولماز. چونكه عامى بولغان كشى او زينىك اجتهاد شرعيكه اهل توكل لكى جزم قيلسه بونلر كىبى اجتهادنىك تمنى طاطيمقان و آننىك ايسنى ده ايسنى آلماغلارنىك اهل توكل لكى رينى كوبدن جزم قيلهدر.

هم شروط اجتهادنى بيلكان كشى بو زمانده دنياغه باتوب آننىك لذاتى وشهواتى آرتدن يورور چى و هر وقت شونىك ايله شغل لئوچيلرنىك اجتهاد دعوا قيلولرلىك بطلاننى و آنلرنىك اجتهاد توكل

بلکه علم دعوا قیلولرینک تیوشسز ایدیکنی بیک
 آچق بیلهدر. آنر بو اجوادنی اهل بیلدقلرندن
 دعوا قیلایلر بلکه آنر مجتهد بولغان کشیکه هر
 تورلی حرام بولغان نرسه لرده مباح بوله دینب
 اویلیلرده شوئنک ایچون تیزر اک اجتهاد توتقاسینه
 یابشوب نیله کان محرماتلرینه ارتکاب قیللمقچی بوله لر.
 حاله که یوقاروده مذکور شرایط اجتهادنک اینک
 برنجیسی اجتهادنک کتابقه سنه که اجماعکه معارض
 بولماوچیلغی ایندی.

یوقاریده مذکور شرایط اجتهادکه فارغانه ابن
 العربینک و آننک تابعارینک بارده محض مقلد بولم
 لری آکلاشلدی. بنا علیه آنلر ننگ فتوالرینی قیل
 قیلنماز هم آنلر ننگ فتوالری ایله عمل قیلوده صحیح
 بولماس فقط بشقه بر معتبر کتابدن شریعت موافق
 فتوا نقل ایتمه لر نقللرینه ایارور که یارار.

ماصونلق نی نرسه

باشی ۳۵ نچی نومرده

افندیلرم درجنکزی رجا ایدهمز.
 ایندی لوجه لوجه دفترلرینی کوزدن کیچره
 بیک فر ماصونلق ننگ ظهوریندن بو کونه قدر
 مسلماندن نچه کشیه اعانه ایدامش. دائره حکومتده
 قایسی لری ننگ توسیع نفوذ و اقتدارلرینه خدمت
 ایدامش. اول وقتده اش بلنور. بو آچهلار آرقه

سنده (یعنی ۱ نچی نومیرده بیان ایدامش جمعیه
 صاندعینه اعانه ایچون دیه جیلمش آچه) و صرف
 قیلغان اونفوذلر سایه سنده فرانسزلرینه کندی
 بتورچکلرین ایلندروب طورییورلر. هده بزیم
 طرفمزدن فایدا لایورلر. بوندان هیچ خبرمز
 بارمی؟ جانم نه قدر بوش فایده سز مسئله دور.

بر انکتره لی ماصون، ماصون اولمایان دیگر
 انکیز ننگ حقوق حامی هده محبی هده قردشی
 ودوستیدر. بر آلمانلی «گیرمانیه لی» ماصون دخی
 بویله دور. ماصون دگلدر دیه هیچره بر برسینه
 قاطی ومهربانسز. عامله کوسترمزلار. لکن بزیم
 مسلمانلردن برارسی ماصون بولدیمی، ایسکی
 دین ومذهب وملتنده بولغان بر ذاتله ولواسکیدن
 غایت دوستی ومحب صادقی بولسه ده قول بیروب
 کورشمکدان عار اییدیور (حتی قردش ایکان
 فامیلیه وپرازونیه ده اورتاق بولوغده عارلنه لار)
 آنلری زمره حمقابه الحاق ایدوب اگر بر قور -
 قوسی، یا ایسه آنلر ایله الفتده، محافظه اولنه چق
 باشقه بر فایده سی اواماسه، کندی ملتندآن
 بولوب ماصون اوامیان آدمه سلام بیرمک بیله
 استمیور. ابو اورنده بزیم حاضرکی حالمزی فکر
 لب حرکتزلی شونکا تطبیق فیلساق (طابق النعل
 بالنعل) فعواسنچه اشلار کوررمز). بولارنک بویله
 معامله غریبه لرین قاردساق کوررمز که مابه
 الاجتماعز اولغان دینمزنک یا کلیا محو یا کسب
 ضعف ایلمسینه خدمتندن عبارتدر.

شونسی عجب دور بر قوم کند افراد ملتنه
 اجنبی لسانلری اوکره تر ملتنگ نام وحسابنه
 اوله رق استنداسون (*) هده جمعیت سیاسیه لاری
 ننگ شان وشرفی آرتسون. بایاق وقوت ایله باشقه

ملتاره اوستونلکه قازانلسون ديه. حالبوکه مصرده (بلکه بتون عموم ملت اسلامیه مابیننده) بالعکس بونک خلافی التزام قیلنور. چوقچه اجنبی لغه تحصیل ایدن ذاتلر مز نك چوغسی کندمز نك منسوب اولد- یغمز اسلامیت جمعیتی دقترنندن چقارلمسنى لازم ایتکان ماصونلق دیلان فرنکی علتی (فرنکی روسچه فرنسوزسکی بالیز دیرلر بر نوع یوغشلی غایه قورقنچ تننی جرته تورغان بر عاه اولوب اصلی فرانسهدن چقمشدر) کبی سرایتلی عله گا توتو لمش اولدقلری کوراسه بو وقتده نه دیهالی قای هسته خاننده دوا قیلمالی؟ ذاتا بوبله آدم لر کندلر یینی ملت اسلامیه گا انتساب ایتدرون چن اخلاص دن چیکنیورلر. (یعنی ملت اسلامیه نی ظن لرینده غایت توبن وسفیللار کوروب: بن حمد اولسون مسلمان من دیودن عار ایدیورلر) کندلری بزیم فرقه عتیقه و مسلمین دن محسوب بولنمای باری تقلید فکر نده بولندقلاری غربیلر بز مسلمان لری کند فرقه لرینه (ماصونلغه) قبول ایتهلار. لکن هر ایکی طرفده نه قدر طبیعتنی جبر ایتسهلارده بوش ممکن بولماس. چونکه مجرد تقلید ایله گنه حقیقتنی اوزگرتوب بولورمی؟ هنوز آنلار (یاور پالور) شول ماصونلغنی قبول ایتکان بر مسلماننی بر شرقی یا بر ترک یا بر عرب یا بر عجم یا بر کورد نظری ایلان قاراب بر آلمان یا بر فرانسز یا بر انکلیز دیه بیورلر. (الحاصل نه اشلاسانکده سنی مسلمان ملتته منسوب اولدقنک حالده سنکا بر اخوة نظری ایله یاقمایه چقلر) آنلاره التجاء قیلوب صغنو- مزدن ینه آنلر آراسنده محبت ملیت دیه یی قمش بر کند باشنه بر آدم دیه آنکشلماسی لازم کور. بیک کوبلرین کوروب تجر به قلیدق کوردک

فرانسوزلره ایاروب آلاغه کندلرین بخشی آطای ایتاسی لری کلوب یورگانلر کندلری نك ذاتی بولغان شریفلرین بوغالتولریندن باشقه بر شیء کور میرز. یا هو بز نرهبه کیده مز؟ بزیم باش حرکت نرسه ایچون؟ دین ایچونمی؟ ئله سیاست ایچونمی؟ ئله برسی ایچونده تو گلمی؟ اگر برسی ایچونده بولماسه بونکا دیک سوزمز یوق چونکه بو بر بی عقل ویی معنا بر آدم بولدقندن بونکا خطابه قیلیمز. اگر سیاسی فایده مز ایچون بولسه بز مسلمانلر بو ماصونلقدن ملت مزه فایدالی نی نرسه بار ایتدک. قایسی سیاسی فایدامزی یولغه قویدقده اولگی سیاستمزی محافظه قیلدق. ظن ایدارسم بو بایده باشقلر نك منافع وسیاستنه اولانمقدن باشقه بر اشد باشقاره آلامدق. یوق اگر بزیم ماصونلغه میلمز باشقه ملت لر کبی دین نك طارلقندن اعتقاد مزده شبهه دن بولسه بو وقتده ماصون بولماقغه دینا واعتقادا برده احتیاج یوق. آنلر نك ماصونلق دیدکی نرسه یوقاریده ایتدکمز چه صرف اخوت و مساوات و تربیه نفسدن و تهذیب اخلاقدن عبارت ایدی. شولوق اسلامیتده توحید باری نیکزی اوزرینه قورلغان بر ماصونلقدیر. آنک ایچون بتون ربع مسکونده بولنان مسلمانلر قرآن حکمی ایله قرداشلر دور هر افراد مسلمان نك حقوقی مساویدر. شریعتمز عندنده پادشاه ایله بر فقیر آدم مساویدورلر. ماصون لوچملری نك اینک نهایت مراتبنده اوگرتدکلری آوروپا کتاب لر نده کورلگان سرلر و حقیقه لره و حقیقی مسلمان بولمق عزمنده بولنانلر اینک باشده اوق ملاقی اولورلر. شوشی نك اوستنه فلسفه اسلامیه قاتشدیر لورسه نه لار اولور نه لار چقار. گو به بزیم کتب

شرعیه‌لاری قرآن و حدیثلری استعمالمزده قصورمز وار مشده شوناقدن اساس اسلامیتده مطلوب اولنان قاعدهسی وجهله عمل ایده‌میورمز . اویره ایسه بو قباحتی نه ایچون دینکا اسناد قیله‌مز. کندلرمزده‌کی قصوری دینه‌می اسناد ایده‌چگز. غایت اجتهاد ایله چالشوب طرشوب آدم اولمق اجتهادنده بولماقمز لازم. برده ماصون افندیلرنک آیاغن توتقان آدم یوق وار. ون طرشسون‌ده آدم کیی توغری بر مسلمان اولسون. دیه‌که‌که بزیم ملت اسلامیه جماعتندن ماصون اولانلرمز دلیل و حجةلری ایله هر بر دینلری محاکمه و تفتیش ایبدنه ککندسنی قناعتلره آلمادقندن ناشی ماصون اولمامش. بلکه دیانه امرنده و برده تدقیقات شغلند، بولنمامش‌ده یالغز کشیدن فالیم دبه آناسندن استاذندن و محله امامندن اوگراندکی بر قاچ اوستانگنه سویلنکن سوزلر ایله یوری تورغاچ بر ماصون لوجدسنه تصادق ایتمش‌ده هر کم‌نک آنده یوکرگانون کور- و بده آرطن آلدن فارامی: توقته ئلی باروب قاریم بونده نیلار بار ایکان دیه بر مسلم‌گا برده اوخشامقان اوستانگنه فاراو برلن موداغه ایاروب جمعینه داخل بولمشدورلر (کشی یانفی اصولنی قبول ایتمنده قبول ایتم دیب مجرد نادانلقدن ایارگان فرقه هالکه‌لار کیی)

داخل اولدقلریندن بعد آنک بعض حقایقه متعلق سوزلر ایشدوب و غریب غریب بعض حرکاتلری کوردکندن صونک: بو اش بنکا پارادی دیوب انقلاب یابشمشدر. همده بتون جماعت مسله‌ین لارنک عفتله

(*) بر قوم دیکان سوزدن شورایه قدر عبارتده سقط واد.

محرر

اولماقینه، قنابل خطاب اولمادقلرینه، همده جماعت مسلمینلری بر جمعیه حتماً نظری ایله نظر قیلوب کامل حماقتله‌رینه حکم ایتمشدرلار. ای بدلا احمق اگر اساس دینده تعهق ایتمک استه‌سنگ کتب اسلامیه لره باق آقطار کور اهل وار بایله مباخثه‌گا کرش، ندلار کوررسن قولقلرینک ایستمدکی نه قدر حکمتلره مطلع اولورسن هنوز دینندن دنیاسندن خبری اولمیان بعض مصر کنجلی بر وقت بسز فقیری دخی ماصون اولمق اوزره جمعیتلرینه ادخال ایتمک هوسنه دوشمشلر اید. بزی دعوة ایدن حضرت ایله برنچه کیرشلد کن (سوزلشلدکده) کورلدی‌که حقایقندن دگل دیانته متعلق اینک توبن درجه معلومات ابتدائیه سندن‌ده خبری یوق اولدغی حالده ککندسی ماصون لوجنک رئیس ایش. قارانکز اییدی نصل خطاً خطاً ایچنک خطاغه. فاعتبر وایا اولی الابصار.

ف. سیمانی آخری بار

شعر

محرر افندی بو شعرمزی ژورنالکده درج قیلماقگزی اوتنه‌من.

حمد ایلان حداغه هم صلوة ایلان رسولینه

قلم آلدوم قولمغه بن شعر یازماق مرادیل

ایدامن اعتراف اول شاعر دکل‌لکمنی بن

میادین شعرایه داخل دکل‌لکمنی بن

شعردن مرادم تنبيه امام لرنك فايولارن
 كه مقتدى اوله تورب توغرى يولدن طايولارن
 دخى بعضى مؤذنلر اكر چه خدمتى آذان
 عجب يولدن چقايلورلر قلمبلر اوله درخزان
 بولرنك خطاسى در مول يازارغه وارمايورهم قول
 كه جلد دن برن يازام خمر اچمك ايلان مشغول
 طنوقدن ايچه دور بعضى بعضلى ايچه دور بال
 بزم تيره اماملرده مؤذينلرده دور بو حال
 صبرايدار ايدم يازماي قيلورسه ار اكر سيرهك
 بويله دوام ايدار اولغاچ نچك يازماي توزو كيرهك
 همانك بن صبر ايدم كه يازماقم صريح دگل
 كه قايتماسلرمى بو اشدان ديب ايدم ايدم كوكل
 دخى بعضى گناهلرون كه بن بالگل يازمام
 كه آكلارلر بوسيله ديب عيوبلرنى آچمام
 بولر دائم ايچيورلر دخى سكران اولايورلر
 بويله قبيح اولان حالده نمازلرى قيلايورلر
 بيورمش در تعالى الله كلام القديم اچنده
 نمازه وارمانكز ياقن ايسروك اولغانك حالده
 ولاتقربوا خطاى خدايمن دگل ميدور
 آيا امام مؤذن لر سزه معلوم دگل ميدر
 اكر معلوم ايسه سزه نمازى قيلمانكز سكران
 اويغانكز افندملر بو ايشه اوله سز ندمان
 كه توبه ايلانكز حقه توفى ايلامى حالا
 والا منشور نكزدن يازاسز بيت ديام آكلا
 عريضه نى يازوبن محكمه كه كوندرورم بن
 صريح يازوب نامنكزله تمام بلدرورم بن
 بونى يازدم قلم آلوب كوزمدن ياشلرم آغوب
 بو ضاللى مزللرى فكر قيلوب آروب تالب
 بولر دور مقتدى الناملر شونك چون ديامن مزل
 عوام قيلسه فقط اوزى بولدر غيريه مضر

كتاب قرآن اوقب امام بويله توسلى عمل قيلغاچ
 احق ايرور بزه بو اش ديب قيلور عوام الناس
 محال در بس اميد ايتمك بولردن امرى بالمعروف
 نهى منكرله بولنلرهم بوله آلماسلر دخى موصوف
 بولرمى خادم الملت اولان يول باشچيلرمز
 تأسف ايلايوب بونكا هوايه آشه آهمز
 يوله كوندر آداشقاننى اللهم سن اوزك هادى
 والا بن عاجزلرنى اكر قيلماس ايساك يارى
 آيا ناظم يتار ايندى اوزايمه سوزنكى بيك كوب
 كشى عيبون گنه كورمه اوزكده ده عيب بيك چوك
 اوتنه من محرردن بو شعرمنى كه يازره كور
 اكر يازملى ايساك بونى سنكا اولر بيك اوپكاضور
 امضا محفوظ

تركيه ده قانون اساسى

وكلاء دولت

(منستر استوا)

۲۷ نچى ماده صدر اعظملى وشيخ الاسلاملى
 وظيفه لرى پادشاه طرفندن اشانچلى بولغان ذاتار-
 غه طابشر لديغى كى باشقه مينسترلرنك تعيينى ده
 اداره شاهانه ايله اجرا قيلنور.

۲۸ نچى ماده مجلس وكلا (صاويت مينستر)
 صدر اعظمك رياستى تحتنده جيولوب داخللى وخا
 رچى كر كلى اشلرنك مرجى بولور. بولنلرنك
 مذاكره قيلغان اشلرنده، پادشاهدن اذن صورار
 غه محتاج بولغانلرينك قرارلرى اداره شاهانه ايله
 اجرا اولنور.

۲۹ نچی ماده وکلاننک هر برسی اوزینه طابشر لغان اشلرنی اوزینک مآذونیتی (پراوآسی) تحتنک بولغانلرینی اصولی بوینچه اجرا قیلور. و مآذونیتی تحتنده اولمغانلرینی صدر اعظمغه طابشرور. صدر اعظم آندای اشلرننک مذاکره گه محتاج بولمغانلرنی اوزی اجرا ایدر. یاخود پادشاه طرفندن اذن سوراب اذن بوینچه اش قیلور. مذاکره که محتاج بولغانلرینی مجلس وکلاغه طابشرور. موندای اشلرننک نوع ودرجه لری نظام مخصوص ایله تعیین قیلنه چقدر.

۳۰ نچی ماده وکلاء دولت اوزلرینه طابشر- لغان اشلرتوغرسنده مسئوللردر.

۳۱ نچی ماده مبعوثان اعضاستندن برسی یا که بر نیجهسی، هیئت مبعوثاننک اوزلرینک وظیفه لری بولغان اشلری حقنده، وکلاء دولتدن بولغان بر ذاتنک مسئولیتنی موجب شکایت (ژالوبه) بیان ایتدیکی یاخود ایتدکلری وقتک اولا هیئت مبعوثاننک داخلی نظامی بوینچه موندای شکایتلرننک هیئتکه طابشریلوی تیوشلیمی تیوشلی توکلمی ایتدیکنی قاری تورغان شعبه آتدیلنیهده قارالمق ایچون شکایتنی کورساتیلوب هیئت مبعوثان رئیسنه برلکان تقریر، رئیس طرفندن نهایت اوج کون ایچنده مذکور شعبه که بیاریلور. بو شعبه طرفندن تحقیقات لازم اجرا قیلنوب (دازنایه لر یا صالوب) شکایت قیلنمش ذات طرفندنه مکمل جوابلر آلغاندنصوڭ بو شکایت نذک قارالوی تیوشلی بولوینه کوبلک ایله بیربله چک قرار، هیئت مبعوثان ده اوقیلوب، کیراک بولغانده، شکایت قیلنمش ذات هم چاقریلوب بالذ- ات اوزینک یا که وکیلنک جوابلری تگلانوب شونده، وجود بولغان اعضالننک ثلثان اکثریت مطلقه سیله (بولی دؤوح تقریتی چاستنی ایله) قبول بولسه مذکور شکایت قیلنمش ذاتنک مجاکمه (صودیت) ایتلوی حقندهغی مضطهسی (هیئت مبعوثاننک کو-

بسی قول فویغان کاغدی) صدر اعظمغه طابشریاور صدر اعظم ده بو خصوصده نی صورتده فرمان پادشا هی بولسه شوننک بوینچه بواشنی دیوان عالیگه طابشرور

۳۲ نچی ماده وکلادن اتهام اولمغانلرننک (پاد صودوم بولغانلرننک) صودیت ایتاولری مخصوص قانون ایله تعیین ایتوله چقدر.

۳۳ نچی ماده اوزلرینه طابشرلغان اشلردن بشقه صرف اوزلرینک شخصلری خصوصندهغی هر تورلی دعوالرده وکلاننک افراد عثمانیه دن هیچ بر فرقلری یوقدر. موندای اشلرننک این محکمه گه طابشرلغان بولسه شول محکمه ده قارالور.

۳۴ نچی ماده دیوان عالی طرفندن اتهامنه (پادصودوم) بولوینه قرار برلکان وکلا، شبول اشدن نظام بوینچه قوتوانغه قدر وکالتدن توشار.

۳۵ نچی ماده وکلا ایله هیئت مبعوثان آراسنده اختلافلی بر مسئله ننک قبول بولنونده وکلا طرفندن طریشلوبنک، مبعوثان طرفندن اکثریت آرا (بولاشی غولوست) ایله هم سیبیلرینی بیان قیلنوب قطعی وقات قات رد ایتولکان وقتنده وکلانی آلماشدرو یا که نظامی وقتنک یانکادن جینامق شرطی ایله هیئت مبعوثاننی طاراتو پادشاهنک اوز قولندهدر.

۳۶ نچی ماده مجلس عمومی بواغان وقتلرده (کانیکول وقتنده) دولتنی بر هلاکتدن قوتقارو یا که مملکنده چوالیشلر بولوب شونی توققاتو توغرسنده بر نظام وقانون یاصاونی مذاکره قیلو ایچون مجلس عمومی جینارغه فرصت بولمغانده، قانون اساسیغه خلاف بولغاو شرطی ایله هیئت وکلا طرفندن بیرلکان قرارلر، هیئت مبعوثان جیولغاچ بیربله چک قرارغه قدر، یا اراده سنیه وقتلی قانون حکمنده وشول قوتنده بولور.

۳۷ نچی ماده وکلادن هو قایوسی هر نی وقت تیلایه هیئتلرننک ایکیسندنه بواورغه یا که اوزینک قول آستندهغی مأمورلردن برسی اوز طرفندن

واق تويك

آمریقا میلیونیری

بر یوزنده بایلر و میلیونیرلر کوبدر فقط اعانه و تاء سیسات صاحبی اولانلری آراسنده ایک برنجی درجه ده کوب تأسیسات واعانه صاحبی اولغان کمسه آمیر- یقا میلیونیرلرندن قارنهجی نام بری اولمشدر دیورساک مبالغه اولماز .

قارنهجی جنابلری انکلینتلی ایله سویلهشه تورغان مملکتلره ♦♦♦ ۱۴ دانه مکمل قرائت خانهلر تأسیس ایتمشدر ،

امریقانگ (پیتسموت) شهرنده فقرایه مخصوص بر مکتب عالی انشا ایدوب بومکتبده اوقتو مجانا اولمق اوزره مکتبنگ ادارهسی و دوامی ایلیلی (۵۰) میلیو ن روبله ایله تأمین ایدلمشدر. دخی شادلاننده دار الفنونلرینه فقیرلرنی اوقتمق ایچون یکرمی (۲۰) میلیون روبله اعانه ایتمشدر.

امریقاده عالی مکتبلرده اولان پرافیسرلرغه پینسیا ویزلمک ایچون اوطنز (۳۰) میلیون روبله ویزه مشدر.

فنی کشفیاتلر بولینه صرف ایتمک ایچون ۲۴ میلیو ن روبله تعیین ایتمشدر.

دولتلر آراسنده صلح بولوننی دایما سودکندن غاغا شهرنده بر صلح سراینی ۳ میلیون روبله صرف ایدوب و ب صالدرمشدر.

ینهده شونیتله آمریقا جمهوریتلرینگ بری آخزلر- ینه دوستلق وامنیتلک حاصل ایدولرینه یول آچمق

ایچون جنوبی آفریقا جمهوریتلری وکیللرینه قوناق و مشاوره خانه اولمق اوزره (واشینغتون) شهرنده مکمل بر سرای یابمشدر.

بیوک و عالی القدر اولان ذاتلرنگ یتیم قالمش اولان عائللرینه معاونت ایچون اون (۱۰) میلیون روبله

وکیل قیابوب یبارورکه هم نطق سویلاو ایچون مبعوثان اعضاسنه تقدیم ایتمکه حقی واردر .

۳۸ نچی ماده بر اشنگک آچیغنی صوراشو توغر سنده وکلادن برینگ چاقراوینه مجلس مبعوثاننده کوبلک ایله قرار ویریلوب چاقراغان وقتنده ، یا بالذات اوزی یا که اوزینگ قول آستندهغی مأمورلرننگ رئیسینی یباروب صورالهیق سواللرکه جواب برو یا که لزوم کورلسه مسئولیتنی اوز اوستینه آلوب جوابنی کچکدروگه اختیار ی واردر .

مأمورین (چینا و نیکلر)

۳۹ نچی ماده هر بر مأمور (چینا و نیکل) نظام بوینچه تعیین قیلنغان شرطلر ایله اهل و مستحق بولغان اورنلرغه انتخاب اولنهچق (صایلانسهچق) در بو طریقه صایلانغان مأمورلر قانون بوینچه عزل قیلنورلق سببار طابولمغانده یا که اوزی استعفا (آنتستافکه) ایتمکانده یا خود دولتچه ضرو ری بر سبب کورامکانک عزل اولنمازلر هم تبدیلک قیلنمازلر . استقامتلی و توغری اش قیلوچی مأمور لر ، هم دولتچه بر ضروری سبب ایله عزل ایتلکان مأمورلر تعیین اولنهچق مخصوص نظام بوینچه تر قیاتکه و تقاعد (آنتستافکه) و معزولیت معاشلرینه مستحق اولهچقلر در .

۴۰ نچی ماده هر مأموریتنگ وظایفی (پراواسی) مخصوص نظام ایله تعیین اولنهچقندن هر بر مأمور کندی وظیفه و پراواسی توغرسنده مسئولدر .

۴۱ نچی ماده مأمورننگ آمرینه حرمت و رعایت قیلمان بیک تیوشلی بولسهده اطاعتی قانون کورستکان یردهکنه تیوشدر . قانوندن طیش آمرینه اطاعة قیلمق ایله قانون بوینچه مسئولیتدن هیچ مأمور فوتوله آماز . آخری وار .

تعیین ایتمشدر. قارنەجی جنابلری بو وقته قدری امور نافعە یولینە اوچ یوز (۳۰۰) میلیون روبلە اعانە ایتمشدر. قارنەجی افندی نڭ بوبایلغی آتابابان نالغان دگل، بلکه اوز غیرتی ایله بو قدر میلیون لرغە مالک اولمشدر. بو کمسه اولده بر فابریکهده کومرچینک خدمتندە، طوروب سوگرە دنیاده برنجی ایلردن بولوب کیتمشدر.

هم اوزی عادی بر عائلهدن اولدیغی جهتلە علم و تربیه کورمامشدر.

باش وقتلرنده آغر خدمتلر ایله دنیانڭ بک چوق آچیلرینده طاندىغندن بار تابدیغی مالینی امور خیر یه یولینە صرف ایتمشدر.

مشهور اوغری چایکین

ایقونە اوغراو ۱۲۰ یل قاطرغە حکم ایدلو، تورمەدن قاچو، ایقونەنی میلیون روبلە کە ساتو، ۲ یلدنصوک ینە توتیلو، اوسیلیننی کانؤیلرنی آلدابینە قاچو، هم ۳نچی مرتبە اولارق دخی توتیلو.

بوندن دورت سنەلر مقدم قزانده اصل طاش و بر- لیانتلر ایله مزین میلیوندن زیلده بهالی) ایقونە اوغرلاب توتلمش و آقروژنی محکە طرفندن ۱۲ یل قاطرغە حکم ایدلمش مشهور اوغری، چایکین، قزان تورمەسندن پالیسه مائورلری طرفندن (ماریوپال) تورمەسینە یوللەنمش ایدی.

چایکین اوراده برنچە آیلرغە قرار ایدب تورمەنڭ ایدان آستون قازوب قاچمش ایدی. بوندنصونڭ پالیسه بتون بتونە آیافغە قالقوب روسیە- نڭ هر طرفینی ازلهتوب قارارسەده چایکیننی تو- قی ایتارگە میسر اولمامش.

بورالرده چایکین اوغرلانمش ایقونەنی مسکوانڭ استارا آبرەدنسفلرە بر میلیون برابرینە ساتدی و آنلر مسکوانڭ راغازسکی فلادبشچە (قبرستان) غە قویار ایچون صاقلیدار ایکان دیگان خبرلر جریان ایتە باشلادی.

ماریوپال پالیسهسی چایکیننی ازلاوده شوپلە دوام ایدوب بالآخر کچن سنە باشلارنده خارکوفده چایکیننی توقیف ایتارگە موفق اولدی. خارکوفدن چایکیننی اوسیلیننی کانؤی ایله اولده قاچمش اولان ماریو- پال تورمە سینە اوز ائدیلمر. چایکیننی یکتاترینسلا- فدائی پیرسیلینی تورما آرقلی آلوب کیتدکلری وقت کیرچی دن دیگر بر « قناؤالی » فامیلەسندە او غریلغی آنچه معتبر اولمغان آریستاننی یومیشاغراق ایاتاب ایله « کیرمینچوک » شهرینە اوز اتورغە شو او ق پیریسلینی تورمەگە کیتروب چایکین قطارینە قو- یمشدر.

چایکین اوز قطارینە قویلمش ایداشی قناؤالفنی کورگاچ، کوزلری اوت کبی یانوب یورا کلری سیکروب ایداشینڭ حالنی صوراشرغە وییلورگە باشلاب قناؤالفنڭ اشی و توقیف ایدیلوی آنچه اهمیتلی اولمایوب بک یومشاق اولدیغنی بیلگگاچ شول ساعت اوزینە قاچارغە بر چاره و پلان حاضر لو فکرینە دوشمشدر.

بو اورنده چایکین نڭ پلانی شوندن عبارت ایدی: ایداشی قناؤالفقە صورادقی قدر آنچه ویروب موقت اولارق اسملرینی آلماشوب قناؤالی کبدەچک اورنغە یومشاق ونچار ایتابلر ایله اوزی کیتەک ایدی. هم ایکی آراده وعدەلری وسوزلری برکتلوب چایکین نڭ پلانی مقصودینە موافق چغوب قناؤالی مامیایه سنده اولارق نچار ایتابلر ایله کیریمینچوگغە یوللا ندی. چایکین ایسه سفرلری وقتندە نچار ایتابلردن استفادە ایدمەک هیچ مشافت سز قاچارغە موفق اولدی. برنچە کونلردن صوڭ بونلر نڭ آلماشنولاری میدانغە چقدی ایسەده بو وقت چایکین نڭ ازی یوغال مش.

ایمدی ۷ ایدان صوڭ شوشی یقین کونلردە مشهور چایکین ۳نچی مرتبە اولارق صاراتوفقە یقین پاقرو فقە نام بر روس قریهسندە توقیف ایدلمشدر. «پیرژاوی ویدموست»

تورلى خبەرلەر

اۋفا،

۳۰ نىچى سنتابر دە استرلى طماقدن اۋفاغە كىلمكە اولان پوچتەغە اشقىالار هجوم ايدوب ايكى ات هم پاچتاك ليونلرنى اوتروب قاچمشلر . آچە چمادانى هجوم قيامش اورنلرنده كىسلگان حالده ياتەدر آچە نك كوبى يوغالدىغى معلوم دگلدر .

اشتراف آچەسى

غزته ستونلرنده كورندكىنه كوره ۳ آى ايچنده تور- لى غزتەلرغە حكومت مائورلرى طرفندن اشتراف سالنوب حزينهغە ۷۱ بىك ۳۰۰ روبله آلنمشدر . لکن بو حساب بك آزدرد چونكە صونك وقتلردە «تالستوى» نك بعض بر مقاله لرینی يازغان ايچون بك چوق غز تەلرغە اوچار وبيشار بنك روبله اشتراف سالنمشدر .

» ر . «

يانغين

استرلى طماقده ۳۰ نىچى سنتابر دە كوندز ساعت ۲ اردە بك قوتلى جیلده پاژار چغوب شهر نك يارتسى تلاف اولمشدر . يانغين وقتندە يورتلردن اشقادار يلغەسى بويينه چغا رلمش اولان يورت نرسەلرى شويله يانوب تلاف اولمشدر .

شهر نك ايک بيرك يورتلردن زيمستوا ، کارناچيستوا ، ژينسكى كيهنازينه وغورادسكى اشقولالرهده سى يانمشلر . «پارشین» نك اسقلاندە اولان تيمر صبان وماشینه كېى طاوارلردن ۷۰ بىك صوملق نرسەسى يانمشدر .

كوب كەسەلر بالالارینی طابا آلمايلر ، قورقوب قاچد- بلرمو، ياكە پاژار دە قالدیلرمو، بونك حقتە آچق معلومات النعانى يوتدر .

دوما كوبمو تورا

دولت دوماسينك غازيستوينى كامتى كلەچك ۱۹۰۹ سنە ايچون دومانك بار كېى راسخودينه اسميتا يصامشدر .

وكيللرگە وظيفه، دومانك كانسەلريه راسخودى، ياغو ياقترتو، خادملر توتو، وبشقه همه راسخودلرى بر سنە ايچون ۲ ميليون ۷۷۲ بىك ۳۲۱ روبلەدر .

استرلى طماق

صوگغى خبەرلرە كوره استرلى طماق د پاژار ايله ۳۰ قوارتال يانمشدر . بونك ايچندە بر قوارتال مسلمان لردە واردر پاژار ايله تلاف بولوب يالانچا نالغان يرنك طوليسى چاقرم يارم وعرضى بر طرفى ۵۰ سارئين وبر طرفى چاقرمغه يقيندر . امام عارف ره ميبى موزين اسداللين لر يانمشدر .

حاضرگى معلوماتە كوره استراخاوى اوبشستوا لرغە پاژاردن كىلگان ضرر ۱۸۰ بىك روبلەدر .

يانغين دە ضرر كورمشاره . هر طرفه اعانهلر جيا باشلامشدر . ايمدى مسلمان قارانداشلمزده بو خصو صده حال قدر نچه ياردم واعانت ايتسەلر يخشى بولور ايدى .

خارجی خبرلر

محمود پاشا .

مرحوم محمود پاشا سلطان عبدالحمید حضرتلرینک دامادی (کیاوی) غایت حرفکری، وجدان و ناموس صاحبی برذات اولدیغندن استانبولنک اولیگی استبداد وقتلرنک فکرینی آچقن آچق میدانغه قویو، بتون اهلینک استبداد جبر و ظلم تحتنک بشادقلرینی کوزی ایله کوروب بونک زوالینه بر چاره ویر علاج ایدو ممکن اولمادیغندن، حتی بعض بر فکر لرینی اهلینگه یاشرنک ایله آکلاتوغاده استانبولنک ایکی آدیغه بر اولان خفیهلرندن قورتیلا آلمايوب اشلری خفیهلر طرفندن سیزیله باشلغاج چارهسز اولارق پاریزغه اوغلی صباح الدین ایله قاچمشلر ایدی.

مشارالیه جنابلری اوراده برنچه سنه لر اوغلی ایله برلکده قرار ایدوب ترکیه حتنک اولان فکرلرینی غزنه لر آرقی آچقن آچق میدانغه قویدی. لکن عمری قصه اولوب ۱۹۰۳ نجی سنه ده پاریزده وفات اولدی. ایمی ترکیه ده مشروطه اعلان ایدلکچ اوغلی صباح الدین جنابلری آتاسینک جسدنی اوراده قالدربوب استانبولغه قایتارتوب پادشاهلره مخصوص مقبره گه قویدی. بوداتنک قدر حرمتی استانبول اهلینسی طرفندن شول قدر تقدیر ایدیلدیکی نچه سنه لر توپراق آستنک یاتمش سویاکلری یوز بیگلرچه خلق طرفندن قارشى آلنوب بیوک نمایشلر قیاندی. بخشى ذاتلر ملت طرفندن هر وقت بخشیلق ایله یاد ایدیله اولکاچه اونتولما یدر.

ایکی برادرلرنک اشى ،

فاس سلطانی اولان مولی عبدالعزیز ایله مرا-

کشده نامیستینک (امیر) لک وظیفه سنی ادا ایتمکده اولان آغاسی مولی حفیظ آراسنده خیللی صوغش و قانلی وانه لر ظهور ایتدیکی غزته او قویچیلرنک معلومیدر .

ایمدی سلطان عبدالعزیز برادری اولان مولی حفیظ طرفندن مغلوب بولوب حاضرده آغاسینه تمام اطاعت ایدمککی حقنده خبر ویره هم حقسن حرکت قیلدیغنی یعنی مملکتنی صافلاو هم ترقی ایتدرو ایچون دگل ، بلکه کندینک امور سیاستدن خبری اولماز سده یالغز سلطان بولوب توراسی کیلکانلگی ایچون اولدیغنی اعتراف ایتدرو .

آغاسی مولی حفیظ برادرینک حالنی بیابوب یور کلری پارچهلنوب مرحوم آتالری مولی حسن قوننده صافلانوب کیلکان بر اسلام مملکتی اولان فاسنک فرانسوزلر قولینه کروب کیده جکنی دوشنوب فرصتی غنیمت بیلوب توغانی مولی عبدالعزیزگه قارشى حرکت ایتد باشلادی . هم حاضرده مقصودینه نائل اولارق فاسنی فرانسوزلر قولندن قوتقاردی ومستقل بر اسلام مملکتی حالنک قالدردی .

سلطانلغندن توشرلمش اولان مولی عبدالعزیزنک حال سلطنتنده اولان هنرلری شونندن عبارت ایدی: صورت و رسملر توشرو، ویلاسیپید وافتوما بیللرگه اطلانوب چابو، ایلیکنریک واسطه سیله قزقلی نرسه لر یصاب اویناطو هم کول اوستنده مزین پارا خود لر ایله قئاتسه ایتو کییلر . اما مملکتی ایسه تمام چا خودقه دن کیبکان کشی صورانده کروب بارا ایدی .

ایران شاهى ومملکتى .

حاضرگی وقتلرده ایران مملکتی حقنده اولان خبرلرنی اوقوغان کسه نک توباسندن کوک سروملر چغار وکوزندن قان یاشلری آغار . مرحوم مظفرالدین شاه وقتنده تمام یولغه صالنه مش ایران مملکتی، اوغلی محمدعلی شاهغه قالغاج یاش

خدمتی ایچون وقالغان ۵۰۰ بیک روبله سنی مشروطه
چیلرنی قان دریا سینه صالحوب قان ایله بویا و چیلرغه
صرف ای دیله جکدر.

اشلر بو طریقہ دوام ایده جک بولسه ایران مملکتی
تیزدن برسینک ترناغنه باروب قایا جق در.

شویله ایسه ده صوغنی خبر لر گه کوره آ ز چه بر
امید وار که اوده ایسه محمد علی شاهنک مشروطه
چیلرغه مراجعت ایروب مشروطه چیلر وطننی نه طریقہ
حمایه ایده جکلری ونه طریقہ ترقی باسچیلرینه باصا -
جکلری حقنده دلیلر صور اما سیدر.

بنگاه مشروطه چیلر شاهنی قانع ای تارک در جه ده
کوزل دلیللر ایله جواب ویر سہ لر، بو تقدیر لر ده
شاه تیزدن ملت مجلسنی جناب اشکه باشلا یه جغنی
هم مشروطه غه صداقت ایله خدمت قیلور غه یه مین ایده
جکنی وعده قیلمشدر. عکسی حالده شویله اسپتداد
یولنده خدمت ایده چکنی آ کلامشدر.

سرای مأمور لری وغوبیر ناطور لر ننگ چوق
اشلر حقنک شاهغه بلگر تمیوب اوز آرا حیانت
ایدوب اش قیلقلری آ ز دگل در. زیرا تبریز
غوبیر ناطوری عین الدوله مشروطه چیلر ننگ مشروطه
تلاب حرکت ای دلورینی با صار غه هیچ بر مجال قالما
دی. ایمدی بونلرنی با صار ایچون ملت مجلسی جیوب
صور اغان نرسه لرینی بیرو دن بشقه بر چاره یوق دیه
محمد علی شاهغه بر تیایغرام بولامش. بو تیایغرامنی سرا
ینی اداره قیلوچی امیر «در ینغادرو» ئلکتروب شاهغه
کوستر مزدن بویله بر جواب ویر مشدر. تبریز ننگ
آستون اوستکه آیلاندروب مشروطه چیلرنی بر یوزن
دن سور کوزدن غایب اولسون دیمشدر. ایران حقنک
یازیله چق بولسه غز ته ستونلر ننگ اورن یتما یه جکدر.

شاهنک استبدادنی سودیکی سببلی بتون اهالیسی
قان دریالربنه یویالوب و آشاغان آشلری اچکان
صواری قان ایله صوغاریله باشلادی.

حاضرگی زماننک آغشی و کیدوشینه قاراغانده
بتون ظالم و جنایتچی مأمور لر ایله استبدادنی صاقلاو
محمد علی شا. جنابارینه ده بیگوک آرزانه توشایدیر.
ایراننک تبریز غوبیر ناطوری ظالم عین الدوله دن
اوز اهالیسی قیردروب توکترور گه و اهالی یه قارشی
مخاربه یسا پار غه خزینه سرمایه سی تمام کرو ب
بتکاچ محمد علی شاه اوز بنک اصل طاش و برایا -
نتلرنیده خارجی بانقلر غه رهن صالحوب استبدادنی
صاقلاو ایچون مشروطه چیلر ایله قارشی صوغ مشر غه
فوشدی.

شاه هم وزیر لر طرفندن بو قدر چیر کین
معامله ارنک ظهور نندن ناشی ایران مملکتی کون
بکون فقیر لنه دولت قاسسالری قوری بونک
اوستینه ده حکومتنک راسخو دلری آرتا بارادر.
ایمدی بو قدر عادتدن طش راسخو دلری پاقیریت
ایتار گه و دولت قاسسالرینی طولترور غه هم مشروطه
چیلر ایله کور اشور گه آچه فازانو فکر یله سرای
مأمور لری سودا گار لرنی قضا باشلامشدر. زیرا
ایراننک پایتخت اولان طهرانده ۵ یوزدن زیاده
کمه لری قولنده بولغان ایت سودا سینه موناپولیه
صالوب ۵ یوز کمه لرنی بو سودادن یالانچاچ
قالدروب ایت سودا سینی یالغز اون کمه دنک قولینه
طابشر مشلر یالغز ایت سودا سیله تائمین معیشت
ایدن ۵۰۰ کمه بر کسب سر آچیقده اوطروب
قالمشدر.

وزیر لرنک شو طریقہ چندان آچه لری نه ره یه
کروب کیته؟ اشته ایران حکومتی شو طریقہ
اهالیسی طالب تبریز غوبیر ناطوری عین الدوله گه
۸ یوز بیک آچه یوللادی، بو آچه ننگ ۳۰۰ بیکنی
ریا کسب نیر لر رئیس اولان «هاشم» غه بیوک

اورنبورغ خېبر لىرى

بيلو فقه تورمەسى،

۶نجى سنتابر شنبە كون ايرتە ساعت يدىلر دە بيلو فقه تورمە سىنىڭ آستوندىن مەجبوسلر بىر قازوب چغارفە يارطى آر شىن غە قالغاج تورمە ناظرى سىزوب قاز لىش بىرنى پالىسە ايله مصادره قىلمىشلىرى.

مەجبوسلر آسدان ۱۰ آر شىن مقدار بىر قازوب تور مە كورشى سى پاستايالنى دوورغە برسراى ايچنە چغا رغه حساب ايدوب آلطى دانە كىوملر حاضرلر قو- بىمىشلىرى.

دنى چارىك ساعت دوام ايتسەلر تمام اشلرى يتوب حاضر لىمىش كىوملرنى كىونوب قاچاقلر ايكان.

افتومايلىچىلر،

۷نجى سنتابر يكشيبە كون صاماردن اورنبورغغە بوز ولوق آرقلى زارۇنىف كىاوى ايله برسى آفتومايىلدە كىلدىلر.

اورنبورغ ايله صامار آراسىنى يكرمى ساعت ظرفندە حرکت ايتىمىشلىرى.

فروغوم حساب ايتكاندە ساعتتە ۲۰ چاقىرم كىلدەلر. لکن يىغشى ونيگز يوللردە ساعتتە آلتىمىش چاقىرم حرکت ايتىمىشلىرى.

بارخت اوغزلاو،

۶نجى سنتابر دە حسن نىيشىف نڭ معازنە ايكى

نامعلوم مارجه بىر ايركروب طاؤار ساتولاشوب ۲۰ آر شىن ۱۰۰ روبللك بارخت اوغزلاو چقمىشلىرى. ن لار اوغزىلر حاضرگە توقىف ايدىلماشلىرى ن لار بارمە مەنلار ايله مەجبوسلر شەكلىدە ن لار بارمە بەھالى اشچىلر.

پانكر ايتىف يور تىندە تور غوچى قالىويچ نام بىر سىنە ۹ ياشلىك اير بالا ايله ۱۵ ياشلىك بىر قز صرقە صوراب كلمىشلىرى.

يورت خواجهسى بونلرغە آقچە بىر روب ايدان يوا رغه قوشقان بونلر اشلرىنى تمام ايدوب آقچە آلوب كىتمىشلىرى شول آر ادە بولمەدن ۱۵ سوملق بىر آلتون بلازىكىندە ئلكىتروب چقمىشلىرى. شو طرىقە بىر مرتبە ايدان يودرو ۱۵ سومدن آر تغرافغە توشمىشلىرى.

احتياط لازم.

بو صوڭ كونلردە شەر ايچندە اوغزلاو طالاو كون اور طاسندە كىوملر بىنى صالدروب آلوبك شايىع بولوب بارادر.

شەر ايچندە يالغز يارم يورورگە دە قورقنچ اين چىت اوراملردە حتى زور اوراملردە ديستەلر خوليفانلر قوللر بىنە بچاق وتىمىر توتب يوريلر.

ناشرى محمد ولى بن عبد الغنى حسينف

محررى فيض خان داووف

A. T. S. S. PUBLIKAZ QILMI HOM
PUBLIKA KOTRKHANUVE
CENTRALNYA
BIBLIOTEKA
Инв. №
г. Казань - Qazan

